

แนวทางการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาแบบมุ่งเน้นผลงาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

Guidelines for Performance-based Budget Management of Schools under the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 1

อรพรรณ สุริยะมณี¹ สรรเสริญ หุ่นแสน² และกัญกร เอี่ยมพญา³
Oraphan Suriyamanee, Sansern Hunsanen and Kanporn Aiempaya

Received: October 18, 2024

Revised: January 02, 2025

Accepted: January 18, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 และ 2) ศึกษาแนวทางการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครูผู้วิจัยเชิงปริมาณได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำนวน 308 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน และให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารงานงบประมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม ซึ่งหาคุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำข้อมูลที่ได้จากการวิพากษ์ของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) กระบวนการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาแบบมุ่งเน้นผลงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหาร

¹⁻³ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์; Rajabhat Rajanagarindra University

Corresponding author, e-mail: 66025114018@mail.rru.ac.th

สินทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการติดตามประเมินผล ด้านการบริหารทางการเงิน และการควบคุมงบประมาณ ด้านการกำหนดผลผลิตและการคำนวณต้นทุน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการวางแผนงบประมาณ และ 2) แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการกำหนดผลผลิตและการคำนวณต้นทุน ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ด้านการบริหารทางการเงิน และการควบคุมงบประมาณ ด้านการบริหารสินทรัพย์ และด้านการติดตามประเมินผล

คำสำคัญ: แนวทางการบริหาร, การบริหารงานงบประมาณ, แบบมุ่งเน้นผลงาน, สถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research article were 1) to study the level of performance-based budget management of schools under the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 1; and 2) to study the budget management approach of schools under the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 1. This was the mixed methods research, both quantitative and qualitative research. For quantitative research, the sample group consisted of 308 teachers under the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 1, selected by a multi-stage random sampling. The key data for the qualitative research were group discussions of 8 people, selected by purposive sampling, namely, educational administrators, educational supervisors, school administrators, and heads of budget management work. The instruments used for data collection were questionnaires and group discussions, which were used to find the quality of the instruments by finding the consistency between the questions and the content. The statistics used for data analysis were percentages, means, and standard deviations. The data obtained from expert comments were analyzed using content analysis. The research results found that 1) the level of performance-based budget management of schools under the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 1, overall was at a high level overall. When considering each aspect, it was found that the asset management

aspect had the highest average value, followed by monitoring and evaluation, financial management and budget control, and product determination and cost calculation. The aspect with the lowest average value was budget planning; 2) guidelines for student affairs management in schools under the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 1, included planning, product determination and cost calculation, financial management and budget control, financial management and budget control, asset management, and monitoring and evaluation.

Keywords: Management Approach, Budget Management, Performance-Based, Schools

บทนำ

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษาโดยมีเป้าหมายสำคัญที่กล่าวถึงการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา การจัดสรรเงินเพื่อการศึกษาที่เอื้อและสนองตอบคุณลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน มีรูปแบบแนวทาง กลไกการจัดสรรงบประมาณผ่านด้านอุปสงค์และอุปทาน ในสัดส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนสถานศึกษา มีระบบบัญชีที่เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ เพิ่มขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) การบริหารงบประมาณระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ โดยมุ่งเน้นยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายรัฐบาล คำนึงถึงความโปร่งใส ตรวจสอบได้องค์ประกอบสำคัญของระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีระบบการติดตาม ประเมินผล ตรวจสอบผลการดำเนินงานว่าได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ตลอดจนเป็นการแสดงความรับผิดชอบของหน่วยงาน ต่อผลสำเร็จของงาน (ชูเกียรติ รักบำเหน็จ, 2563)

การบริหารงบประมาณเป็นภารกิจของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ให้เป็นไปตามแผนงานงบประมาณ สามารถช่วยสนับสนุนกิจการต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนให้การบริหารจัดการศึกษาและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นให้ไปตามแผนปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ภายใต้การคุ้มค่า ประหยัด โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิดประโยชน์สูงสุดของทางราชการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาละโวทัย เขต 1 (2567) ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาละโวทัย เขต 1 เพื่อ

ตอบสนองนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ระบุโดยสรุปดังนี้ กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มโอกาสการเข้าถึงสถานศึกษาที่มีคุณภาพทุกพื้นที่ที่ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนและทรัพยากร ประกอบกับรายงานผลการดำเนินการประจำปี 2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการดำเนินงานการบริหาร งบประมาณสถานศึกษา ทำให้ยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาบางภารกิจดำเนินได้ไม่ตรง ตามเป้าหมายเท่าที่ควร และยังคงมีการเบิกจ่ายงบประมาณที่ล่าช้า

จากสภาพปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจแนวทาง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เพื่อใช้แนวทางในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเพื่อนำมา ปรับใช้ตามบริบทของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1
2. เพื่อหาแนวทางการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 137 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 1,546 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1, 2567) โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, R.V. & Morgan, D.W., 1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นครู จำนวน 308 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแนวทางการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้น ผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ซึ่งหา คุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC : Index of item

objective congruence) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ท โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient Method) ของครอนบาค (Cronbach, L. J., 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ .84

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการแนวบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลแนวบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเกณฑ์การประเมินตามแนวคิดของชูศรี วงศ์รัตน์ (2564)

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 2 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และหัวหน้างานงบประมาณ จำนวน 2 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ การกำหนดคุณสมบัติของผู้ร่วมสนทนา จำนวน 8 คน ตามแนวคิดของเมอร์เรียม และทิสเดลล์ (Merriam & Tisdell, 2016, อ้างถึงใน พงศ์วัชร พงกันทา, 2564) โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงบประมาณโดยมีคุณสมบัติ ดังนี้ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 3 ปี หัวหน้างานบริหารงานงบประมาณ ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานงบประมาณไม่น้อยกว่า 3 ปี

การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยใช้วิธีจำแนกประเภทข้อมูล (Typological Analysis) โดยใช้การวิเคราะห์คำหลัก (Domain Analysis) แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาพิจารณาประเด็นหลัก แล้วแบ่งเป็นประเด็นย่อยอีกครั้ง จากนั้นสร้างข้อสรุปแบบ

อุปนัย (Analytic Induction) เพื่อสรุปข้อมูลเพื่อนำมาเชื่อมโยงกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทฤษฎีหรือทบทวนวรรณกรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถตอบคำถามงานวิจัย และวัตถุประสงค์ของงานวิจัยได้การวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลวิธีการเชิงคุณภาพ โดยเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายและพรรณนา (Descriptive Research) เครื่องมือเก็บข้อมูลใช้แบบคำถาม ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทั้งเอกสารและภาคสนามได้เพียงพอต่อการศึกษาตามวัตถุประสงค์บ้างแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้น โดยนำมาจัดหมวดหมู่ ให้เป็นระเบียบตามเค้าโครงเรื่องแล้วสรุปออกมาเพื่อเป็นแนวบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

(n=308)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านการวางแผนงบประมาณ	4.35	.38	มาก
2.	ด้านการกำหนดผลผลิตและการคำนวณต้นทุน	4.47	.44	มาก
3.	ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ	4.48	.46	มาก
4.	ด้านการบริหารสินทรัพย์	4.67	.52	มากที่สุด
5.	การติดตามประเมินผล	4.65	.42	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.52	.44	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับของแนวทางการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ ด้านที่ 4 ด้านการบริหารสินทรัพย์ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = .52) รองลงมาได้แก่ ด้านที่ 5 ด้านการติดตามประเมินผล ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = .42) รองลงมาได้แก่ ด้านที่ 3 ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .46)

2. แนวทางการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดเตรียมแผนงบประมาณอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่ชัดเจน พร้อมทั้งวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผน และกำหนดลำดับความสำคัญของโครงการตามตัวชี้วัดที่ชัดเจน การบริหารความเสี่ยงและการติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบช่วยให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการตรวจสอบและประเมินการใช้งบประมาณให้โปร่งใสและตรวจสอบได้อย่างต่อเนื่อง

2.2 ด้านการกำหนดผลผลิตและการคำนวณต้นทุน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลค่าใช้จ่ายในแต่ละโครงการ โดยมีการประชุมเพื่อวางแผนการคำนวณต้นทุนและผลผลิตของโครงการต่าง ๆ ตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้ มีการเปรียบเทียบต้นทุนและผลผลิตเพื่อตรวจสอบความคุ้มค่าในการใช้จ่าย รวมถึงวิเคราะห์ผลลัพธ์ของเป้าหมายในแต่ละโครงการอย่างละเอียด คณะกรรมการประเมินความต้องการด้านทรัพยากร และรายงานผลการปฏิบัติงาน รวมถึงการใช้จ่ายงบประมาณให้ผู้บริหารทราบอย่างต่อเนื่อง

2.3 ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาสถานศึกษา โดยแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ กำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละภารกิจอย่างชัดเจน การบริหารและควบคุมงบประมาณดำเนินการตามแผนปฏิบัติการและใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อความสะดวกในการจัดการด้านการเงิน มีการรายงานผลการดำเนินงานทุกสิ้นเดือนต่อหน่วยงานต้นสังกัด และส่งเสริมให้สถานศึกษาประเมินความเสี่ยงตนเองเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน

2.4 ด้านการบริหารสินทรัพย์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างและจัดหางบประมาณให้เหมาะสมสำหรับการจัดซื้อ ซ่อมแซม และบำรุงรักษาสินทรัพย์ โดยแต่งตั้งเจ้าหน้าที่พัสดุและคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปี มีการสำรวจและบันทึกรายการสินทรัพย์ พร้อมทั้งกำหนดลำดับความสำคัญตามความต้องการในการเรียนการสอน และประเมินสภาพสินทรัพย์ให้พร้อมใช้งาน มีการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา (EMIS) เพื่อการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมสนับสนุนให้นักเรียนและครูมีส่วนร่วมใน

การดูแลสินทรัพย์อย่างต่อเนื่อง มีการตรวจสอบความถูกต้องของใบเบิกพัสดุและการรายงานผลการตรวจสอบสินทรัพย์แก่ผู้บริหารทุกปีงบประมาณ

2.5 ด้านการติดตามประเมินผล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนการติดตามประเมินผล มีการประชุมติดตามผลการดำเนินงาน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตามประเมินผลค่าใช้จ่าย มีการกำหนดวัตถุประสงค์ มีการประเมินผลให้ชัดเจนตามเป้าหมายมีการทำแผนติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ มีการจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินอย่างต่อเนื่อง มีการวิเคราะห์ประเมินคุณภาพการปฏิบัติงาน มีการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณให้ตรงตามวัตถุประสงค์ มีการติดตามค่าใช้จ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่อง มีการติดตามผลการดำเนินงานทุกภาคเรียน มีการรายงานผลการดำเนินงานในระบบประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมพบว่า การบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการกำหนดผลผลิตและการคำนวณต้นทุน ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ด้านการบริหารสินทรัพย์ ด้านการติดตามประเมินผล ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการเงินที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา การจัดการงบประมาณเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยควบคุมการใช้จ่ายให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และคุ้มค่า การบริหารงบประมาณที่ดีช่วยเพิ่มโอกาสในการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมในอนาคต และได้รับการติดตามดูแลจากเขตพื้นที่การศึกษาอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของวรนุช สาเกพล (2560) ที่กล่าวว่า การจัดการงบประมาณเป็นกระบวนการที่สำคัญในกระบวนการบริหารงานทางการเงิน เนื่องจากการควบคุมการใช้จ่ายของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสอดคล้องกับแผนงานและโครงการที่ได้รับอนุมัติ ทั้งนี้ยังมีการควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างโปร่งใส ประหยัด คุ้มค่า โดยคำนึงถึงประโยชน์และประสิทธิภาพของการดำเนินงานเป็นสำคัญ ผลลัพธ์ของการจัดการงบประมาณที่มีประสิทธิภาพจะช่วยเสริมโอกาสให้หน่วยงานได้รับ การพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมในปีงบประมาณถัดไป และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับสิรินดา เกตุรักษ์ และอานวย ทองโปร่ง (2566) พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 พบว่ามี 5 ด้าน ประกอบด้วย

2.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดเตรียมแผนงบประมาณอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่ชัดเจน พร้อมทั้งวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผน และกำหนดลำดับความสำคัญของโครงการตามตัวชี้วัดที่ชัดเจน การบริหารความเสี่ยงและการติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบช่วยให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการตรวจสอบและประเมินการใช้งบประมาณให้โปร่งใสและตรวจสอบได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดทำงบประมาณและแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาเป็นระบบที่มีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจอย่างชัดเจน รวมถึงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมให้ตรงกับความต้องการ โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดลำดับความสำคัญของโครงการตามตัวชี้วัด เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการบริหารความเสี่ยง ตรวจสอบบทบาทและภารกิจที่รับผิดชอบ นิเทศติดตามผล และตรวจสอบงบประมาณอย่างโปร่งใส สอดคล้องกับแนวคิดของจันทสุดา บุญบังเกิด และเนตรดาว ชัยเขต (2565) ที่กล่าวว่า การวางแผนงบประมาณเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารจัดการองค์การประเภทหนึ่ง ที่ช่วยในการวางแผนและประสานงาน มีการควบคุมและกำหนดทิศทางการดำเนินงานขององค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ รวมถึงการจัดหาวัสดุอุปกรณ์หรือการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับปรารณา ภูสมศรี และภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล (2566) พบว่า ด้านการวางแผนงบประมาณมีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน และวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา พร้อมทั้งนิเทศติดตามปัญหาในการดำเนินงานตามแผนบุคลากรที่มีความรู้เข้าร่วมการประชุมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกัน และใช้ข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณปีก่อนเป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณปีถัดไป รวมถึงมีการจัดทำคู่มือปฏิบัติที่ระบุความสำเร็จของงาน

2.2 ด้านการกำหนดผลผลิตและการคำนวณต้นทุน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลค่าใช้จ่ายในแต่ละโครงการ โดยมีการประชุมเพื่อวางแผนการคำนวณต้นทุนและผลผลิตของโครงการต่าง ๆ ตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้มีการเปรียบเทียบต้นทุนและผลผลิตเพื่อตรวจสอบความคุ้มค่าในการใช้จ่าย รวมถึงวิเคราะห์ผลลัพธ์ของเป้าหมายในแต่ละโครงการอย่างละเอียด คณะกรรมการประเมินความต้องการด้านทรัพยากร และรายงานผลการปฏิบัติงาน รวมถึงการใช้จ่ายงบประมาณให้ผู้บริหารทราบอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจ

เนื่องมาจากการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลค่าใช้จ่ายในแต่ละโครงการ มีการวางแผนคำนวณต้นทุนและผลผลิต พร้อมกำหนดทิศทางพัฒนาตามแผนปฏิบัติการ และเปรียบเทียบความคุ้มค่าของโครงการต่าง ๆ การวิเคราะห์ทรัพยากรอย่างละเอียดช่วยให้การบริหารงบประมาณมีประสิทธิภาพมากขึ้น การรายงานผลดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของแฮนสัน เชน (Hanson Cheng, 2024) ที่กล่าวว่า ด้านการกำหนดผลผลิตและการคำนวณต้นทุน เป็นการกำหนดเป้าหมายของแผนงานงบประมาณเพื่อเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์และผลผลิตที่เป็นรูปธรรมและผลผลิตที่ชัดเจน และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับจตุพร จตุรพรหม, ไตรรัตน์ สิทธิกุล และกิตติมา เจริญหิรัญ (2567) พบว่า แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การดำเนินงานด้านงบประมาณของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการกำหนดผลผลิตและการคำนวณต้นทุน ควรมีเกณฑ์มาตรฐานกลาง มาวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต เพื่อให้ได้ข้อมูลต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตถูกต้องแม่นยำ

2.3 ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาสถานศึกษา โดยแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ กำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละภารกิจอย่างชัดเจน การบริหารและควบคุมงบประมาณดำเนินการตามแผนปฏิบัติการและใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อความสะดวกในการจัดการด้านการเงิน มีการรายงานผลการดำเนินงานทุกสิ้นเดือนต่อหน่วยงานต้นสังกัด และส่งเสริมให้สถานศึกษาประเมินความเสี่ยงตนเองเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการควบคุมงบประมาณกำหนดให้ส่วนราชการรายงานผล การดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณเมื่อสิ้นปีงบประมาณ โดยรายงานต่อต้นสังกัด ซึ่งต้องมีรายละเอียดผลผลิตและผลลัพธ์ของแต่ละโครงการ ควรมีที่ปรึกษาที่มีความรู้ด้านการเงินและการควบคุมงบประมาณเพื่อให้ การบริหารงานเป็นไปตามมาตรฐานอย่างมีประสิทธิภาพ และต้องกำหนดมาตรฐาน การควบคุมงบประมาณ ความรับผิดชอบด้านบัญชี การเงิน การอนุมัติใช้จ่ายและเบิกจ่ายอย่างชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของพนาวัลย์ คำศรีทวีวัฒน์, พระมหาพิสิฐ วิสิษฐบุญโญ, พระฮอนด้า วาทสโท, เอกราช โฆสิตพิมานเวช และศิวก รอินญา (2567) ที่กล่าวว่า การควบคุมการใช้งบประมาณกำหนดให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจรายงานผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณเมื่อสิ้นปีงบประมาณ ต้องส่งให้สำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลาง และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน โดยต้องแสดงรายละเอียดของผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการในแต่ละแผนงาน และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับจิรัญญิกา จันทรชื่น และประเสริฐ อินทร์รักษ์ (2564) พบว่า ผู้บริหาร

สถานศึกษาควรประสานงานในการจัดหาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการเงินและการควบคุมงบประมาณมาเป็นที่ปรึกษา เพื่อให้การบริหารจัดการด้านการเงินและการควบคุมงบประมาณเป็นไปอย่างถูกต้องตามมาตรฐานและมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.4 ด้านการบริหารสินทรัพย์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างและจัดทำงบประมาณให้เหมาะสมสำหรับการจัดซื้อ ซ่อมแซม และบำรุงรักษาสินทรัพย์ โดยแต่งตั้งเจ้าหน้าที่พัสดุและคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปี มีการสำรวจและบันทึกรายการสินทรัพย์ พร้อมทั้งกำหนดลำดับความสำคัญตามความต้องการในการเรียนการสอนและประเมินสภาพสินทรัพย์ให้พร้อมใช้งาน มีการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา (EMIS) เพื่อการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมสนับสนุนให้นักเรียนและครูมีส่วนร่วมในการดูแลสินทรัพย์อย่างต่อเนื่อง มีการตรวจสอบความถูกต้องของใบเบิกพัสดุและการรายงานผลการตรวจสอบสินทรัพย์แก่ผู้บริหารทุกปีงบประมาณ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปี สำรวจและบันทึกรายการสินทรัพย์ ประเมินสภาพสินทรัพย์ และจัดทำงบประมาณ เพื่อการจัดซื้อ ซ่อมแซม และบำรุงรักษา เพื่อกำหนดลำดับความสำคัญตามความต้องการการเรียนการสอน นักเรียนและครูมีส่วนร่วมในการดูแลสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่พัสดุ คำนวณความเสื่อมของสินทรัพย์ ตรวจสอบใบเบิกให้ตรงกับทะเบียนคุมพัสดุ สอดคล้องกับแนวคิดของสัมมนา รธนีย (2560) ที่กล่าวว่า การบริหารสินทรัพย์เป็นกระบวนการกำหนดคุณลักษณะของครุภัณฑ์ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจรับ และการเบิกจ่ายวัสดุ ครุภัณฑ์ รวมถึงอุปกรณ์การศึกษา อีกทั้งยังครอบคลุมการจัดทำทะเบียนควบคุมและการรักษาความปลอดภัยของทรัพย์สินทางราชการ และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับสังวาล ชาวเหนือ และสิทธิชัย สอนสุภี (2566) พบว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการบริหารจัดการสินทรัพย์ที่มีอยู่ ผู้บริหารควรจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินให้เป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้เกิดประโยชน์แก่ครูและนักเรียน

2.5 ด้านการติดตามประเมินผล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนการติดตามประเมินผล มีการประชุมติดตามผลการดำเนินงาน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตามประเมินผลค่าใช้จ่าย มีการกำหนดวัตถุประสงค์ มีการประเมินผลให้ชัดเจนตามเป้าหมาย มีการทำแผนติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ มีการจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินอย่างต่อเนื่อง มีการวิเคราะห์ประเมินคุณภาพการปฏิบัติงาน มีการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณให้ตรงตามวัตถุประสงค์ มีการติดตามค่าใช้จ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่อง มีการติดตามผลการดำเนินงาน ทุกภาคเรียน มีการรายงานผลการดำเนินงานในระบบประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) ทั้งนี้

อาจเนื่องมาจากการวางแผนการติดตามและประเมินผลต้องมีแผนติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่อง มีการประชุมติดตามผลและแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อติดตามและประเมินผล ค่าใช้จ่ายอย่างชัดเจน คณะกรรมการสถานศึกษา มีบทบาทในการติดตาม จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินและประเมินคุณภาพการดำเนินงานอย่างละเอียด การติดตามงบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์และตรวจสอบในทุกภาคเรียน ประเมินความคุ้มค่าของโครงการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน สอดคล้องกับแนวคิดของชูเกียรติ รักบำเหน็จ (2563) ที่กล่าวว่า การติดตามและประเมินผลเป็นกระบวนการที่สำคัญในการสนับสนุนการวางแผนและการบริหารงานหรือโครงการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการติดตามผลคือการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงาน เพื่อประเมินความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด การติดตามยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการเร่งรัดการดำเนินโครงการให้เสร็จสิ้นตามกรอบเวลา นอกจากนี้ ผลการติดตามจะต้องถูกรายงานและนำไปใช้เป็นสารสนเทศในการพัฒนาปรับปรุงโครงการ และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับประกายแสง บุตุสุรินทร์ และชัชจรียา ไบลี (2563) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ควรดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณและผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ โดยควรกำหนดกรอบระยะเวลาในการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลให้ชัดเจน

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ทำให้ได้องค์ประกอบความรู้เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางให้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ดำเนินการงานบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่

แนวทางการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 มาประยุกต์ใช้ในการวางแผนการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เน้นการวางแผน การดำเนินการ และการติดตาม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษา ซึ่งเป็นการจัดการทรัพยากรที่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาทางการศึกษา การจัดการงบประมาณที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถตอบสนองต่อเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และผลลัพธ์ทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสมประกอบด้วย

1. ด้านการวางแผนงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทสำคัญในการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมุ่งสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ ต้องอาศัยการวิเคราะห์และพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยระบุความต้องการทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการบรรลุเป้าหมายอย่างครบถ้วน การจัดสรรงบประมาณจึงควรเป็นไปตามลำดับความสำคัญและมีความสอดคล้องกับเป้าหมายหลักของสถานศึกษา

2. ด้านการกำหนดผลผลิตและการคำนวณต้นทุน ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดผลผลิตตามตัวชี้วัดที่ชัดเจน และคำนวณต้นทุนต่อหน่วยของแต่ละกิจกรรมหรือโครงการ เพื่อให้สามารถประเมินความคุ้มค่าของการลงทุนได้อย่างเหมาะสม การดำเนินการดังกล่าวช่วยให้ผู้บริหารสามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาของสถานศึกษา

3. ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการควบคุมและติดตามการใช้งบประมาณอย่างเคร่งครัดให้สอดคล้องกับแผนงานที่วางไว้ เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่ตั้งเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำรายงานทางการเงินอย่างสม่ำเสมอให้สามารถตรวจสอบและประเมินสถานการณ์ทางการเงินได้อย่างต่อเนื่องและแม่นยำ

4. ด้านการบริหารสินทรัพย์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการตรวจสอบและบำรุงรักษาสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สินทรัพย์มีอายุการใช้งานที่ยาวนานและคงประสิทธิภาพในการใช้งาน นอกจากนี้การจัดการสินทรัพย์อย่างเป็นระบบที่สามารถติดตามได้ง่ายจะช่วยให้การบริหารจัดการทรัพยากรมีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. ด้านการติดตามและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรติดตามผลการดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมหรือโครงการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานเป็นไปตามแผนและสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ การประเมินผลเป็นการเปรียบเทียบกับเป้าหมาย โดยสามารถใช้เครื่องมือประเมินต่าง ๆ เช่น การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน หรือการสำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและถูกต้องในการตัดสินใจ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 1 ควรกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจน จัดสรรงบประมาณตามผลการดำเนินงาน พร้อมมีระบบติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สนับสนุนความร่วมมือกับชุมชนและท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงาน เพื่อสร้างความร่วมมือและเปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากมุมมองที่หลากหลาย

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสนับสนุนให้ครูมีการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างมีคุณภาพ และประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. สถานศึกษาควรนำปัญหาและแนวทางการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานไปเป็นแนวทางในการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงบประมาณในสถานศึกษา เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาสถานศึกษา รวมทั้งสร้างบรรยากาศในการทำงานในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการบริหารงานร่วมกัน และส่งเสริมการใช้ แนวทางการบริหารการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *คู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษารักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- จตุพร จตุพรหม, ไตรรัตน์ สิทธิกุล และกิตติมา เจริญศิริ. (2567). แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านงบประมาณของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. *วารสารภาวนาสารปริทัศน์*, 4(2), 113-128.
- จันทสุดา บุญบังเกิด และเนตรดาว ชัยเขต. (2565). การกำหนดเป้าหมายของการวางแผนงบประมาณที่มีผลต่อผลการดำเนินงานขององค์กร *วารสารวิจัยวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*, 6(3), 200-213.
- จิรณฎิกา จันทรขึ้น และประเสริฐ อินทร์รักษ์. (2564). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 12(1), 18-36.
- ชูเกียรติ รักบำเหน็จ. (2563). *คู่มือการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของฝ่ายนิติบัญญัติ*. กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2564). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ : อมรรการพิมพ์.
- ประกายแสง บุตสุรินทร์ และชัชจรีญา ใบลี. (2563). ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย. *วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 11(3), 53-64.

- ปรารธนา ภูสมศรี และภูมิพัฒน์ รักพรหมคล. (2563). แนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาขนาดเล็กในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1. *วารสารพิกุล*, 18(1), 327-344.
- พงศ์วัชร พองันทา. (2564). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : ดีเอ็มเบอรี่.
- พนาวัลย์ คำศรีทวีวัฒน์, พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปัญโญ, พระฮอนด้า วาตสโท, เอกราช ไชยจิตพิมาน เวช และศิวกกร อินภูเขา. (2567). การบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา : แนวคิด ทฤษฎี. *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี*, 7(2), 409-426.
- วรณูข สากะผล. (2560). แนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. เข้าถึงได้จาก <https://www.nidtep.go.th/2017/publish/doc/20220831-8.pdf>.
- สังวาล ขาวเหนือ และสิทธิชัย สอนสุภี. (2566). แนวทางการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1. *วารสารปัญญาปณิธาน*, 8(2), 71-84.
- สัมมนา รณิธย์. (2560). *หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : บริษัท ส.เอเซียเพรส (1989) จำกัด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. (2567). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*. (อัดสำเนา)
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.
- สินรินดา เกตุรักษ์ และอำนวย ทองโปรง. (2566). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 6(3), 160-173.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. (5th ed.). New York : Harper & Row, Publishers.
- Hanson Cheng. (2024). *Performance Budget: The 2023 Guide*. Retrieved from <https://www.fylehq.com/blog/performance-based-budgeting>
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Retrieved from *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.